

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

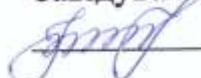
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕРНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ТА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
освітньо-професійна програма «Управління у сфері соціального забезпечення»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

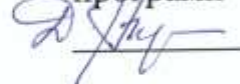
Схвалено на засіданні
кафедри психології та соціального
забезпечення

25 серпня 2025 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

 Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми

 Дмитро МЕЛЬНИЧУК

Розробник: д.е.н., проф., професор кафедри психології та соціального забезпечення
МЕЛЬНИЧУК Дмитро

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 25/2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Модернізація суспільства та якість життя» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньо-професійна програма «Управління у сфері соціального забезпечення» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 3	Галузь знань 23 «Соціальна робота»	Обов’язкова
Модулів – 1	Спеціальність 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 6 самостійної роботи – 9	Освітній ступінь «магістр»	Лекції
		18 год.
		Практичні
		18 год.
		Лабораторні
		– год.
		Самостійна робота
		54 год.
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 40% аудиторних занять, 60% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Модернізація суспільства та якість життя» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про процеси модернізації суспільства у контексті поліпшення якості життя населення, оволодіння теоретико-методологічними основами аналізу модернізаційних змін та прогресивного розвитку системи соціального забезпечення, набуття компетентностей щодо оцінювання, прогнозування та управління якістю життя за умов соціально-економічних трансформацій.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- розкриття змісту, пріоритетів і закономірностей процесів модернізації суспільства у взаємозв’язку із динамікою соціально-економічного розвитку;
- ознайомлення з основними теоріями та моделями модернізації, особливостями їх застосування за сучасних умов та обставин;
- визначення ролі соціальної стратифікації та середнього класу у забезпеченні стійкості та ефективності модернізаційних процесів;
- дослідження трансформацій системи соціального забезпечення у контексті модернізаційних викликів;
- формування знань про еволюцію концепцій якості життя та сучасних підходів щодо її оцінювання;
- розкриття змісту індикаторів і критеріїв комплексного аналізу якості життя населення у контексті цілей та пріоритетів сталого розвитку;
- визначення інструментів соціального забезпечення, їх ефективності та ролі у поліпшенні якості життя;
- формування знань щодо методів та механізмів управління якістю життя в умовах форсованої модернізації суспільства.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» та освітньо-професійною програмою «Управління у сфері соціального забезпечення»:

ІК. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК1. Здатність до використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ OK12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/5

досліджень у галузі соціального забезпечення.

СК2. Здатність планувати та здійснювати соціальні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК11. Вміння інформувати населення щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення та страхування.

СК14. Здатність до оцінювання якості життя різних категорій населення та її поліпшення інструментами системи соціального забезпечення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення»:

ПРН1. Використовувати сучасні теорії, методологію і методи соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту.

ПРН12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення.

ПРН13. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах напряму діяльності.

ПРН15. Визначати можливості конституційного та правового регулювання суспільних відносин, забезпечувати оптимальні моделі соціально-правового супроводу орієнтованих на загальнолюдські цінності.

ПРН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, провадити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;

– *уміння виступати привселюдно*: вміння публічно та професійно презентувати результати власних досліджень;

– *гнучкість і адаптивність*: уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, доброчесність, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Модернізація суспільства та якість життя: взаємозв'язок пріоритетів соціально-економічного розвитку

Тема 1. Модернізація суспільства та прогресивна трансформація соціальних систем (СК1, СК14; ПРН1, ПРН13)

Поняття «модернізація» та «осучаснення». Модернізація суспільства. Модернізація як черга перетворень, завдячуючи яким суспільству починають бути властиві технологічні, економічні, політичні, соціальні та культурні особливості, притаманні сучасності. Модернізаційні процеси, економічне середовище та соціальні стандарти. Прогресивна трансформація системи суспільних відносин. Особливості та завдання модернізації різних сфер суспільної взаємодії за участі інституцій соціального забезпечення.

Генезис концепції постіндустріального суспільства (Д. Белл, А. Турен, М. Кастельс). Основні риси та характеристики постіндустріальної доби. Постіндустріальне суспільство та економіка знань. Сутність економіки знань, її відмінності від індустріальної моделі. Соціально орієнтована ринкова економіка, модернізаційні зміни та рівень добробуту населення. Фактори модернізації, що забезпечують збалансованість економічного розвитку та соціального прогресу. Роль інформації, інновацій і технологічних рішень у сучасній економіці. Нові моделі зайнятості та праці в умовах економіки знань. Глобальні тренди розвитку економіки знань. Роль освіти, науки і технологічних інновацій у забезпеченні сталого розвитку. Формування нової якості життя та соціальних стандартів у постіндустріальному світі. Управління системою соціального забезпечення та модернізаційні виклики сучасності.

Тема 2. Теорії та моделі модернізації суспільства (СК1, СК14; ПРН1, ПРН15, ПРН19)

Характеристика теорій модернізації. Розвиток модернізаційної проблематики у науці. Передумови виникнення теорій модернізації. Вплив соціально-економічних змін (XIX–XX ст.) на формування модернізаційних підходів. Класичні теорії модернізації. Критика класичних теорій модернізації. Сучасні напрями у дослідженні модернізаційних процесів. Теорії множинних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/7

модернізацій. Концепції глобальної, регіональної та локальної модернізації. Постмодернізаційні інтерпретації суспільного розвитку.

Модель органічної модернізації, що уособлює досвід поступової еволюції суспільного організму країн Західної Європи, який набувався упродовж п'яти століть (XV–XIX ст.). Неорганічна (наздоганяюча) модернізація (Японія, Бразилія, Аргентина (XVIII–XIX ст.)). Форсована модернізація суспільства (країни Південно-Східної Азії, зокрема Південна Корея та Сінгапур). Порівняльна характеристика різних концепцій модернізації в історичному та сучасному контекстах. Класичні та альтернативні моделі еволюції суспільних систем. Специфіка застосування моделей модернізації у країнах із різним рівнем розвитку. Проблеми нерівності, культурної ідентичності та соціальної інтеграції. Культура та модернізаційні зміни.

Тема 3. Стратифікація населення, середній клас та його роль у модернізаційних процесах (СК2, СК11, СК14; ПРН15)

Соціальна структура населення. Типи соціальних структур. Консервативна та прогресивна соціальна структура. Дослідження механізмів соціальної стратифікації в умовах економічних трансформацій. Соціальна структура населення та соціальна нерівність. Соціальна справедливість та модернізація суспільства. Структура доходів населення. Доходи та витрати населення: заробітна плата, доходи від підсобного домашнього господарства, підприємницький дохід, державні трансфертні платежі, доходи від власності, доходи від індивідуальної трудової діяльності, вартість безоплатних послуг.

Коефіцієнт концентрації (коефіцієнт Джині). Децильний коефіцієнт диференціації грошових доходів населення. Коефіцієнт Рейнбоу. Функціональна характеристика середнього класу як активного суб'єкта суспільних змін. Вплив змін у соціальній структурі на модернізаційний потенціал держави. Аналіз чинників, що забезпечують зростання частки середнього класу як основи стабільності та розвитку.

Особливості модернізаційних траєкторій в умовах глобалізації та інтеграційних процесів. Адаптивні та ендогенні стратегії модернізації. Взаємодія традиційних і модерних соціальних структур у процесі модернізації.

Тема 4. Модернізація соціальних інститутів та завдання системи соціального забезпечення (СК1, СК2, СК11, СК14; ПРН1, ПРН19)

Перспективи та стратегічні пріоритети розвитку сфери соціального забезпечення у добу модернізаційних перетворень. Інституційні зміни у сфері

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/8

соціального забезпечення під впливом модернізації. Роль соціального захисту у забезпеченні рівних можливостей для всіх верств населення у процесі модернізаційних змін. Формування нових завдань соціального забезпечення у контексті прискореного розвитку економіки та зміни демографічної структури населення. Соціальне забезпечення та сучасні інститути соціальної справедливості. Роль держави, громадянського суспільства та приватного сектору у модернізації соціальної політики та осучасненні системи соціального забезпечення.

Клієнтоорієнтованість та персоналізація соціальних послуг. Вплив прискореного економічного розвитку на функціонування системи соціального захисту. Переорієнтація соціальних програм на розвиток людського капіталу. Забезпечення зайнятості, професійної перепідготовки та економічної інтеграції вразливих груп населення. Індикатори успішності модернізаційних перетворень у соціальному секторі. Проактивні моделі системи соціального забезпечення. Закордонний досвід соціального забезпечення за умов модернізаційних змін.

Тема 5. Якість життя в комплексі пріоритетів політики модернізації (СК2, СК11; ПРН13, ПРН15)

Історико-соціальні витоки осмислення проблеми якості життя. Еволюція підходів щодо розуміння сутності категорії «якість життя». Застосування поняття «якість життя» у сучасних соціальних науках. Теоретичні моделі якості життя. Теорія справедливості та добробуту (А. Сен, М. Нуссбаум). Теорія суб'єктивного благополуччя (Е. Дінер). Взаємозв'язок матеріального і нематеріального виміру якості життя у глобальному контексті. Якість життя та людський капітал. Економічні та соціальні вигоди від формування людського капіталу. Показники оцінки ефективності інвестицій у людський капітал. Людський капітал та соціальна мобільність. Освітні, медичні та соціальні програми як інструменти формування людського капіталу. Вплив глобалізації, цифровізації та демографічних змін на структуру людського капіталу.

Середовища формування та детермінанти якості життя. Економічне, природне, політичне, інституційне та соціальне середовища формування профілю якості життя. Складові якості життя. Якість громадського життя. Якість трудового життя. Якість сімейного життя. Якість особистого життя. Взаємозв'язок складових якості життя у модернізованому суспільстві. Модернізація та сучасні тенденції у дослідженнях якості життя: від матеріального добробуту до суб'єктивного благополуччя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/9

Змістовий модуль 2. Соціальне забезпечення та управління якістю життя за умов форсованої модернізації суспільства

Тема 6. Методологія та критерії оцінювання якості життя у контексті цілей та пріоритетів сталого розвитку (СК1, СК2, СК14; ПРН1, ПРН13, ПРН19)

Якість життя та сталий розвиток. Глобальні цілі та пріоритети сталого розвитку. Інструменти кількісного та якісного аналізу якості життя населення. Об'єктивні та суб'єктивні критерії оцінювання якості життя. Об'єктивний підхід (матеріальні умови, доходи, тривалість життя). Суб'єктивний підхід (задоволеність життям, відчуття щастя). Інтегративні моделі (поєднання об'єктивних і суб'єктивних індикаторів). Демографічні показники в системі оцінювання якості життя населення. Здоров'я людини як критерій оцінювання якості життя. Проблеми крос-культурного порівняння індикаторів благополуччя. Індекси якості життя: Human Development Index (HDI), Better Life Index (BLI); World Happiness Report. Рівень та якість життя. Економічний добробут та індекс людського розвитку. Методологічні та методичні засади розробки індексів людського розвитку, економічного добробуту та соціального включення.

Якість трудового життя. Поняття факторів якості трудового життя. Змістова праця та справедлива трудова винагорода. Можливості самореалізації, професійного та особистісного розвитку в процесі праці. Демократизація системи соціально-трудова відносин. Безпечність та комфортність умов праці. Гарантії зайнятості. Соціальний та правовий захист працівників. Сприятливий соціально-психологічний клімат та порозуміння у трудовому колективі. Участь персоналу в управлінні та прийнятті важливих рішень. Методологія та концептуальна модель оцінювання якості трудового життя.

Тема 7. Інструменти соціального забезпечення та їх застосування в процесі реалізації програм щодо якості життя населення (СК1, СК2, СК11; ПРН15, ПРН19)

Основні функції та завдання системи соціального забезпечення у контексті пріоритетів поліпшення якості життя. Зв'язок соціального забезпечення з іншими соціальними інститутами. Законодавчі та організаційні засади функціонування системи соціального забезпечення в сучасних умовах. Соціально-економічні механізми забезпечення добробуту через державні та муніципальні програми. Інноваційні технології та цифрові рішення у сфері соціального забезпечення. Моделі партнерства держави і громадянського суспільства в удосконаленні системи підтримки населення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/10

Структура та різновиди інструментів соціального забезпечення. Вплив соціального страхування, субсидій, допомог на підвищення життєвих стандартів та якість життя. Сучасні принципи та механізми надання соціальних послуг. Модернізація систем пенсійного забезпечення та медичного страхування. Інноваційні практики та нові технології у наданні соціальної допомоги. Інновації та технології в системі соціального забезпечення. Сучасний стан та перспективи цифровізації соціальних послуг. Виклики та можливості впровадження новітніх соціальних інструментів в умовах глобалізації. Проблеми та шляхи підвищення ефективності застосування інструментів соціального забезпечення. Новітні форми підтримки населення в умовах кризових ситуацій.

Тема 8. Організаційний механізм та ресурсне забезпечення модернізації суспільства та поліпшення якості життя (СК1, СК14; ПРН1, ПРН13, ПРН15, ПРН19)

Система управління якістю життя. Моделі та підходи щодо організації управління якістю життя. Соціально-економічне прогнозування, цілі та складові організаційного механізму управління якістю життя. Система управління якістю життя та соціальне забезпечення населення. Структура та функції органів, відповідальних за управління якістю життя. Особливості організації соціальної підтримки в періоди стрімких економічних і технологічних змін. Фактори забезпечення соціальної згуртованості та зменшення нерівності у контексті форсованого розвитку. Показники та методи оцінювання результативності соціальних програм.

Політика та програми управління якістю життя. Ресурсне забезпечення управління якістю життя. Джерела фінансування програм та проєктів щодо поліпшення якості життя. Бюджетне планування та соціальні витрати держави. Роль приватного сектору у фінансуванні соціальних програм. Механізми фінансування у рамках соціальних інвестицій. Методи моніторингу та контролю за використанням ресурсів.

Механізми управління модернізацією суспільства. Державні та приватні інвестиції у модернізацію соціальної інфраструктури. Роль міжнародних фінансових організацій у процесах модернізації. Інструменти фінансування модернізаційних проєктів (гранти, субсидії, кредити). Стратегії та програми залучення інвестицій у модернізаційні процеси. Аналіз ефективності організаційного механізму та ресурсного забезпечення модернізаційних трансформацій. Оцінювання ефективності програм модернізації суспільства у контексті пріоритетів соціальної справедливості та поліпшення якості життя населення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/11

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1				
Змістовий модуль 1. Модернізація суспільства та якість життя: взаємозв'язок пріоритетів соціально-економічного розвитку				
Тема 1. Модернізація суспільства та прогресивна трансформація соціальних систем	10	2	2	6
Тема 2. Теорії та моделі модернізації суспільства	10	2	2	6
Тема 3. Стратифікація населення, середній клас та його роль у модернізаційних процесах	10	2	2	6
Тема 4. Модернізація соціальних інститутів та завдання системи соціального забезпечення	10	2	2	6
Тема 5. Якість життя в комплексі пріоритетів політики модернізації	9	2	1	6
Модульний контроль 1	1	-	1	-
Разом за змістовий модуль 1	50	10	10	30
Змістовий модуль 2. Соціальне забезпечення та управління якістю життя за умов форсованої модернізації суспільства				
Тема 6. Методологія та критерії оцінювання якості життя у контексті цілей та пріоритетів сталого розвитку	16	4	4	8
Тема 7. Інструменти соціального забезпечення та їх застосування в процесі реалізації програм щодо якості життя населення	12	2	2	8
Тема 8. Організаційний механізм та ресурсне забезпечення модернізації суспільства та поліпшення якості життя	11	2	1	8
Модульний контроль 2	1	-	1	-
Разом за змістовий модуль 2	40	8	8	24
ВСЬОГО	90	18	18	54

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/12

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Модернізація суспільства та якість життя: взаємозв'язок пріоритетів соціально-економічного розвитку		
1	Тема 1. Модернізація суспільства та прогресивна трансформація соціальних систем 1. Модернізаційні процеси, економічне середовище та соціальні системи 2. Генезис концепції постіндустріального суспільства 3. Фактори та глобальні тренди модернізації	2
2	Тема 2. Теорії та моделі модернізації суспільства 1. Класичні та альтернативні теорії модернізації 2. Органічна та неорганічна моделі модернізація суспільства 3. Особливості форсованої модернізації суспільства	2
3	Тема 3. Стратифікація населення, середній клас та його роль у модернізаційних процесах 1. Консервативна та прогресивна соціальні структури населення 2. Соціальна стратифікація, соціальна нерівність та справедливість 3. Середній клас та його роль в осучасненні суспільних інститутів та досягненні пріоритетів сталого розвитку	2
4	Тема 4. Модернізація соціальних інститутів та завдання системи соціального забезпечення 1. Пріоритети та завдання системи соціального забезпечення у добу модернізаційних перетворень 2. Соціальні програми, клієнтоорієнтованість та персоналізація соціальних послуг 3. Проактивні моделі системи соціального забезпечення	2
5	Тема 5. Якість життя в комплексі пріоритетів політики модернізації 1. Якість життя: історико-соціальні витоки осмислення проблеми 2. Середовища формування та детермінанти якості життя за модернізаційних трансформацій	1
Змістовий модуль 2. Соціальне забезпечення та управління якістю життя за умов форсованої модернізації суспільства		
6	Тема 6. Методологія та критерії оцінювання якості життя у контексті цілей та пріоритетів сталого розвитку 1. Якість життя та глобальні цілі сталого розвитку. 2. Критерії оцінювання якості життя: об'єктивний та суб'єктивний підходи 3. Індекси якості життя 4. Якість трудового життя: фактори формування та методи оцінювання	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/13

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
7	Тема 7. Інструменти соціального забезпечення та їх застосування в процесі реалізації програм щодо якості життя населення 1. Сучасний інструментарій соціального забезпечення: вітчизняний та світовий досвід 2. Інноваційні технології та цифрові рішення у сфері соціального забезпечення у добу постіндустріального розвитку 3. Новітні форми соціально-економічної підтримки населення в умовах кризових ситуацій	2
8	Тема 8. Організаційний механізм та ресурсне забезпечення модернізації суспільства та поліпшення якості життя 1. Моделі та підходи щодо організації управління якістю життя та модернізацією соціально-економічного середовища 2. Ресурсне забезпечення та джерела фінансування модернізаційних програм та проєктів	1
РАЗОМ		16

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Модернізація суспільства та якість життя: взаємозв'язок пріоритетів соціально-економічного розвитку		
1	Тема 1. Модернізація суспільства та прогресивна трансформація соціальних систем 1. Прогресивна трансформація як процес 2. Основні риси та характеристики доби постіндустріального розвитку 3. Соціальні стандарти у постіндустріальному світі	6
2	Тема 2. Теорії та моделі модернізації суспільства 1. Теорії множинних модернізацій 2. Концепції глобальної, регіональної та локальної модернізації 3. Культура та модернізаційні зміни	6
3	Тема 3. Стратифікація населення, середній клас та його роль у модернізаційних процесах 1. Доходи та витрати населення 2. Вплив змін у соціальній структурі на модернізаційний потенціал держави 3. Взаємодія традиційних і модерних соціальних структур у процесі модернізації	6
4	Тема 4. Модернізація соціальних інститутів та завдання системи соціального забезпечення 1. Соціальне забезпечення та інститут соціальної справедливості 2. Переорієнтація соціальних програм на розвиток людського капіталу 3. Закордонний досвід соціального забезпечення за умов модернізаційних змін	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ OK12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/14

5	Тема 5. Якість життя в комплексі пріоритетів політики модернізації 1. Складові якості життя у модернізованому суспільстві 2. Модернізація та сучасні тенденції у дослідженнях якості життя: від матеріального добробуту до суб'єктивного благополуччя	6
Змістовий модуль 2. Соціальне забезпечення та управління якістю життя за умов форсованої модернізації суспільства		
6	Тема 6. Методологія та критерії оцінювання якості життя у контексті цілей та пріоритетів сталого розвитку 1. Якість життя, пріоритети сталого розвитку та демографічні тренди 2. Крос-культурне порівняння індикаторів благополуччя 3. Методологія та концептуальна модель оцінювання якості трудового життя	8
7	Тема 7. Інструменти соціального забезпечення та їх застосування в процесі реалізації програм щодо якості життя населення 1. Вплив соціального забезпечення на підвищення життєвих стандартів та якість життя 2. Модернізація систем пенсійного забезпечення та медичного страхування 3. Виклики та можливості впровадження новітніх соціальних інструментів в умовах глобалізації	8
8	Тема 8. Організаційний механізм та ресурсне забезпечення модернізації суспільства та поліпшення якості життя 1. Структура та функції органів, відповідальних за управління якістю життя 2. Оцінювання ефективності програм модернізації суспільства у контексті пріоритетів соціальної справедливості та поліпшення якості життя	8
РАЗОМ		54

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Модернізація суспільства та якість життя» є написання тез доповіді за тематикою магістерської кваліфікаційної роботи.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи.

Порядок підготовки тез:

- визначення теми дослідження;
- аналіз літератури за темою дослідження;
- визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;
- формулювання назви тез доповідей;
- узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/15

- написання тез;
- узгодження тексту тез з науковим керівником;
- публікація тез доповіді.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображених у інформаційному листі заходу. При поданні тез на перевірку здобувачі вищої освіти мають зазначити, відповідно до вимог якої конференції здійснювалася підготовка тез. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН1. Використовувати сучасні теорії, методологію і методи соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дослідницький метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Дослідницький метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН13. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах напряду діяльності	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН15. Визначати можливості конституційного та правового регулювання суспільних відносин, забезпечувати оптимальні моделі соціально-правового супроводу орієнтованих на загальнолюдські цінності	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ OK12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/16
Результат навчання		Методи навчання		
		опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)		
ПРН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, провадити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.		– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Дослідницький метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)		

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням таких методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН1. Використовувати сучасні теорії, методологію і методи соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН13. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах наряду діяльності	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ OK12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/17
Результат навчання		Методи контролю		
ПРН15. Визначати можливості конституційного та правового регулювання суспільних відносин, забезпечувати оптимальні моделі соціально-правового супроводу орієнтованих на загальнолюдські цінності		– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен		
ПРН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, провадити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.		– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен		

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Модернізація суспільства та якість життя» здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає: поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістовний модуль) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістовного модуля) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі підсумкового тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/18

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань під час навчальних занять	45
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15
Виконання науково-дослідної роботи (написання та публікація тез доповідей конференції)	до 10
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Відповіді (виступи) на заняттях	15
Участь у дискусії	10
Виконання поточних тестових завдань	10
Виконання та захист завдань, кейсів	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/19

занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/20

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/21

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Витрати населення	Household expenditures
2	Демографічний процес	Demographic process
3	Доходи населення	Household income
4	Економічне середовище	Economic environment
5	Індекс якості життя	Quality of life index
6	Модернізація	Modernization
7	Модернізація суспільства	Modernization of society
8	Постіндустріальна економіка	Post-industrial economy
9	Ресурсне забезпечення	Resource provision
10	Середній клас	Middle class
11	Соціальна допомога	Social assistance
12	Соціальна політика	Social policy
13	Соціальна система	Social system
14	Соціальне забезпечення	Social security
15	Соціальні послуги	Social services
16	Соціально-економічна модель	Socio-economic model
17	Стратифікація населення	Population stratification
18	Структура населення	Population structure
19	Суспільні інститути	Social institutions
20	Суспільство	Society
21	Теорії модернізації	Modernization theories
22	Управління	Management
23	Форсована модернізація	Accelerated modernization
24	Якість життя	Quality of life
25	Якість трудового життя	Quality of working life

12. Рекомендована література

Основна література

1. Гриценко О. Економічні й соціокультурні зміни на межі епох: виклики постіндустріального суспільства. *Empirio*, 2024, Т. 1, № 1, С. 4–10.
2. Зачосова Н., Мельничук Д., Морару-Бурлеску Р. Кадрова політика в умовах BANI World: мотиваційні інструменти управління інтелектуально-кадровою, соціальною та економічною безпекою організації. *Review of transport economics and management*. – Дніпро: Український державний університет науки і технологій, 2022. Випуск 8(24). С. 89-96.
3. Ільч Л.М., Акіліна О.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник – К.: Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 952 с.
4. Ковч Т.Б. Модернізація економіки України як основа післявоєнного відновлення та довгострокового розвитку. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2024, № 16.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/22

5. Леган І.М., Мельничук Д.П., Войналович І.А. Соціальне страхування в системі реалізації пріоритетів сталого розвитку. *Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка». Серія: «Економіка, управління та адміністрування»*. 2022. № 3 (101). С. 48-54.

6. Мельничук Д.П., Войналович І.А., Леган І.М., Тростенюк Т.М. Збереження людського капіталу як пріоритет функціонування системи соціального захисту та соціального забезпечення у добу глобальних економічних трансформацій. *Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка». Серія: «Економіка, управління та адміністрування»*, 2020. № 1 (91). С. 43-47

7. Мельничук Д.П., Шпиталенко Г.А., Тростенюк Т.М., Хом'як Л.І. Міжнародна практика оцінювання якості життя населення літнього віку: систематизація та аналіз з позицій теорії соціальної держави. *Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка». Серія: «Економіка, управління та адміністрування»*, 2020. № 4 (94). С. 110-116

8. Мельничук Д.П., Зачосова Н.В. Формування людського капіталу та сприяння становленню середнього класу у складі оперативних цілей Стратегії людського розвитку: інституційні пастки та нагальні пріоритети. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2021. № 4 (64). С. 143-152.

9. Мельничук Д., Войналович І. Сучасні виклики та пріоритети соціально-гуманітарної політики України. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. №2 (316). С. 290-295.

10. Мельничук Д.П., Леган І.М., Зачосова Н.В. Мотиваційні чинники ефективності HR-менеджменту у діяльності служб надання соціальної допомоги та соціальних послуг. *Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка». Серія: «Економіка, управління та адміністрування»*, 2022. № 1 (99). С. 32-41.

11. Менеджмент соціальних конфліктів / О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур; за наук. ред. І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 77 с.

12. Оптимізація групової взаємодії в малих групах : посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко; за наук. ред. П. П. Горностая; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 126 с.

13. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.

14. Публічне управління у сфері зайнятості в Україні у контексті євроінтеграції: проблеми, ефективність, інноваційність, результативність:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/23

колективна монографія / за наук. ред. д. держ. упр. Р.В. Войтович та К.В. Дубич. – Київ, 2020. – 480 с.

15. Таранич А. В. Альтернативні стратегії розвитку постіндустріальних суспільств в умовах неоіндустріальної модернізації світового господарства. *Економіка і організація управління*, 2023, № 2(50).

16. Череп А., Лещенко А. Модернізація економіки України в повоєнний період. *Економіка та суспільство*, 2024, № 70.

17. Черніченко Г. О., Єфременко А. В. Теорії модернізації в контексті постіндустріального розвитку. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*, 2022.

18. Dobrzinskiene R., Pauriene G., Melnychuk D., Mohelnytska L., Sahachko Yu. Effective Management of a Learning Organization: Creating Opportunities for Informal Learning // *Independent Journal of Management & Production (Special Edition ISE, S&P)*, 2022. Vol. 13, No. 3. P. S36-S57

19. Karpenko Yu., Pienova A., Melnychuk D., Kutsyk V., Nakonechna N., Kalinichenko S. The main aspects of choosing the enterprises' operating strategy // *Independent Journal of Management & Production (Special Edition ISE, S&P)*, 2021. – Vol. 12, No. 6. – P. S359-S375.

20. Melnychuk D. Comparative aspect of legal regulation of state aid in Ukraine and the European Union / Lyudmyla Chyzhevska, Dmytro Melnychuk, Daryna Osipchuk // *Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration : [scientific monograph / edited by Dr.oec. Prof. Maksym Bezpartochnyi, Dr.oec. Prof. Viktoriia Riashchenko, Dr.paed. Nina Linde, 2nd edition]*. – Riga, Latvia: Institute of Economics of the Latvian Academy of Sciences, 2020. P. 376-384.

21. Melnychuk D. Human Capital and the Middle Class in the XXI Century: Characteristics and Role in Achieving Economic Steadiness, Social Security and Political Stability / Dmytro Melnychuk, Liudmyla Mohelnytska // *Proceedings of the International Conference on Economics, Law and Education Research (ELER 2021)*. Paris: Atlantis Press, 2021. P. 13-18.

22. Melnychuk D. Improving transfer pricing in Ukraine using American Experience / J. Grinenko, D. Melnychuk, L. Mykhalchyshyna, S. Belei, N. Yevtushenko // *Independent Journal of Management & Production*, 2021. N. 12 (3). P. 205-231.

23. Melnychuk D. Integrating digital skills into human capital management: optimizing HR auditing in the era of artificial intelligence. *Digital skills in a digital society: requirements and challenges: collective monograph*. 2024. 394 p. (pp. 210-235). Scientific Center of Innovative Research. Estonia.

24. Melnychuk D. Principles of personnel security management and counterfeiting of social risks for achieving economic security of the enterprise / N. Zachosova, D. Melnychuk , A. Kobets. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Економічні науки*. – Черкаси, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2020. Випуск 4. С. 26-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ OK12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/24

25. Melnychuk D. Security priorities in assessing the effectiveness of domestic enterprises / L. Hnylytska, D. Melnychuk, S. Boguslavskaya, O. Pidvalna, T. Chechetova-Terashvili // Financial and credit activity: problems of theory and practice, 2021. N. 2 (37). P. 374-385.

26. Melnychuk D. The dialectic of the problem of quality of life: socio-economic and psychological aspects of the researching / Dmytro Melnychuk // Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors : Collective monograph. Vol. 2. – Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. P. 7-24.

27. Melnychuk D., Chernysh O., Mohelnyska L. & Panchenko O. Human Capital Management: the Training Technologies of Psychological and Pedagogical Support in Extreme Socio-demographic Transformations. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. 4(68). 36–46.

28. Melnychuk D., Chernysh O., Mohelnyska L., Sapon D., Voinalovych I. Quality of Life and Mental Health of Student Youth: Psychosemantic Field in Terms of Empirical Data. *Public Administration and Law Review*. Issue 3 (11), 2022. P. 123-144.

29. Melnychuk D., Malyuga N., Sulimenko L., Shafranov K., Voinalovych I. The Social Sphere in the Era of Digitalization: Financial and Accounting Aspects. *Economics, Finance and Management Review*. 2024. №1(17). pp. 4-15.

30. Melnychuk, D., Voinalovych, I., & Zhyvko, Z. (2022). Social Insurance: a Security Factor in the Context of Modern Challenges. *Economics, Finance and Management Review*, (3), 62–70.

Допоміжна література:

1. Закон України від 05 грудня 2019 р. № 341-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-20#Text>

2. Гнатенко В. Загрози економічній безпеці держави в умовах глобалізації. *Аспекти публічного управління*. 2021, Том 9, № 1. С. 55-62.

3. Гнатенко В. Основні складові економічної безпеки держави. *Науковий вісник: Державне управління*. 2021, №1 (7). С. 66-82.

4. Мельничук Д.П. Центральні органи виконавчої влади: роль та завдання в системі реалізації пріоритетів сталого розвитку / Кобернюк І.В., Мельничук Д.П. // Економіка, фінанси, облік і право в умовах сучасних викликів : збірник тез доповідей Міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 21 жовтня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 70-71.

5. Мельничук Д. Розвиток інформаційного суспільства як пріоритет модернізації та результат функціонування вищої освіти / Д.П. Мельничук // Innovations of Higher Education of Ukraine and the EU in the Modern Information Society: [collection of scientific works / for general. ed. O. Rudenko, M. Zhytar]. – К., 2021. – С. 116-120.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК12-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25/25

6. Мельничук Д.П. Соціально-гуманітарні та економічні імперативи модернізації українського суспільства: людський капітал, соціальна відповідальність, соціальна справедливість // Соціально-гуманітарні студії: інновації, виклики та перспективи : збірник матеріалів І Міжн. наук. конф. (м. Житомир, 27-28 квітня 2023 р.). Житомир: Житомирська політехніка, 2023. С. 245-248.

7. Положення про Державну службу зайнятості, затверджене наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16 грудня 2020 року № 2663.

8. Постанова Кабінету Міністрів України № 397 від 21 квітня 2021 року "Деякі питання сприяння економічній самостійності малозабезпечених сімей". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/397-2021-%D0%BF#Text>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 березня 2020 р. № 206 "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо передачі окремих повноважень від Міністерства соціальної політики до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у сфері зайнятості населення". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/206-2020-%D0%BF#Text>

10. Melnychuk D. Economics and social welfare scientific terminology: a global dimension of content and morphological dynamics from the standpoint of the psycholinguistic approach : [матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук» : у 2 част. (м. Київ, 5–6 лютого 2021 року)] // D. Melnychuk, L. Mohelnyska. – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2021. – Ч. 2. – С. 89-90.

11. Melnychuk D., Shynkarenko V. Quality of life and corporate social responsibility in a modernized society. Тези виступів V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу», 06-07 листопада 2024 року. Житомир: Житомирська політехніка, 2024. С. 5. <https://conf.ztu.edu.ua/suchasni-vyklyky-staloho-rozvytku-biznesu/>

12. Melnychuk D., Zhalinska I., Voinalovych I., Sapon D. Social support and psychological assistance for military personnel and their families through online counseling. *Public Administration and Law Review*. 2024. № (4(20)). pp. 35-44.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.

2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.

3. globalEDGE / Michigan State University. URL: <https://globaleedge.msu.edu>.

4. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.